

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. d)
Filosofie

Test 18

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Problematika sensului vieții decurge din întrebarea:
 - a. Apără statul drepturile omului?
 - b. În ce condiții o societate poate fi considerată dreaptă?
 - c. Cum înțeleg condiția umană?
 - d. Ce sunt judecățile sintetice a priori?
2. Delimitarea bine – rău este specifică în:
 - a. teoria adevărului
 - b. etică
 - c. hermeneutică
 - d. fenomenologie
3. Printre problemele de etică aplicată se află și cele care răspund la întrebarea:
 - a. Cum împlinim sensul vieții?
 - b. Ce se înțelege prin timp?
 - c. Ce este omul?
 - d. Este acceptabilă clonarea umană?
4. Limitarea excesivă a libertății social-politice este o practică specifică regimului politic:
 - a. democratic
 - b. totalitar
 - c. pluralist
 - d. monarhic
5. Responsabilitatea absolută corelată problematicii libertății este abordată în mod explicit în opera lui:
 - a. J. P. Sartre
 - b. I. Kant
 - c. L. Blaga
 - d. B. Pascal
6. Sensul vieții este o preocupare specific umană corelată:
 - a. condițiilor necesare în rezolvarea de probleme
 - b. condiției distribuției bunurilor finite
 - c. condiției umane finite
 - d. condiției distribuției bunurilor infinite
7. Etica deontologică a fost promovată de filosoful:
 - a. Immanuel Kant
 - b. Aristotel
 - c. J. S. Mill
 - d. Michael Tooley

8. Un exemplu de problemă de etică aplicată este:
- pedeapsa cu moartea
 - determinarea cauzei și a efectului
 - stabilirea timpului relativ
 - evaluarea judecăților analitice
9. Printre teoriile morale se află:
- hedonismul
 - etatismul
 - absolutismul
 - individualismul
10. Corelația libertate-responsabilitate a fost ilustrată, prin situația limită a războiului, de către filosoful:
- J.J. Rousseau
 - Immanuel Kant
 - J.P. Sartre
 - Pascal

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte specifice filosofiei morale, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

- | | |
|-----------------------|--|
| a. Etica deontologică | 1. Este concepția raționalistă asupra fericirii. |
| b. Etica hedonistă | 2. Consideră că valoarea morală a unei acțiuni este determinată de scopul pe care aceasta tinde să nu îl realizeze. |
| c. Etica aplicată | 3. Apreciază că o acțiune are valoare morală dacă este guvernată de anumite principii normative, care îi asigură necesitatea și universalitatea. |
| d. Etica eudaimonistă | 4. Derivă principii morale din analiza faptelor individuale. |
| | 5. Consideră că valoarea morală a unei acțiuni este determinată de dobândirea plăcerii. |

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: „*Avem nevoie de libertate pentru a împiedica statul să abuzeze de puterea sa și avem nevoie de stat pentru a împiedica abuzul de libertate*”. (K. R. Popper)

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța libertății de exprimare a opiniilor, într-o societate democratică.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Concepția despre dreptate pe care vreau să o dezvolt poate fi enunțată sub forma următoarelor două principii: mai întâi, fiecare persoană participantă la o practică sau afectată de ea are un drept egal la cea mai largă libertate compatibilă cu o libertate similară a celorlalți; în al doilea rând, inegalitățile sunt arbitrare, în afara cazului în care ne putem aștepta în mod responsabil ca ele să conducă la avantajele tuturor, iar pozițiile sociale și funcțiile cărora le sunt atașate, sau în urma cărora pot fi dobândite, sunt deschise tuturor. Aceste principii exprimă dreptatea ca un complex de trei idei: libertate, egalitate și recompensă pentru serviciile ce contribuie la binele public.

(J. Rawls, *Dreptatea ca echitate*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două dintre ideile prin care este exprimată dreptatea. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *dreptate* și *echitate*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Știind că natura umană reprezintă o temă centrală pentru numeroase teorii filosofice:

1. Menționați trei filosofi care, în lucrările lor, au dezvoltat perspective/teorii cu privire la natura umană. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care cunoașterea de către un adolescent a unor perspective/teorii filosofice cu privire la natura umană poate contribui la formarea și consolidarea interesului acestuia pentru cunoașterea de sine. **4 puncte**